

Vergaderjaar 1997–1998

25 916

Parlementair Contactplan 1998

25 600 IV

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken (IV) voor het jaar 1998

Nr. 2

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 25 maart 1998

Mede naar aanleiding van het in de Slotverklaring van het parlementair contactplan van 13 februari 1998 neergelegde verzoek van de parlementaire delegaties van Nederland, de Nederlandse Antillen en Aruba om informatie omtrent **het functioneren van de kustwachtorganisatie**, informeer ik U gaarne als volgt.

In de opbouw van de kustwacht voor de Nederlandse Antillen en Aruba is sinds de indienststelling op 23 januari 1996 veel vooruitgang geboekt. In deze rapportage wordt achtereenvolgens kort aandacht besteed aan het juridisch kader waarbinnen de kustwacht op dit moment opereert, de door de kustwacht geboekte operationele resultaten over het jaar 1997, de voortgang op het gebied van personeel waaronder de rechtspositie, de werving en opleidingen van dit personeel alsmede de voortgang ten aanzien van de diverse materieels- en infrastructuurprojecten.

Juridisch kader

De kustwacht voor de Nederlandse Antillen en Aruba is op dit moment gebaseerd op de Voorlopige Regeling Kustwacht voor de Nederlandse Antillen en Aruba (algemene maatregel van rijksbestuur van 14 december 1995, Staatsblad 1995 nr. 618). Conform de procedure in deze regeling zijn ook de beleidsstukken voor het jaar 1999 voorbereid door de Kustwachtcommissie die bestaat uit ambtelijke vertegenwoordigers van de bij de taakuitoefening van de kustwacht betrokken ministers van Nederland, de Nederlandse Antillen en Aruba.

De Kustwachtcommissie heeft hiertoe op 9 februari jl. te Aruba vergaderd. De tijdens deze vergadering aan de orde gekomen beleidsstukken zullen op korte termijn, nadat de betrokken ministers de gelegenheid hebben gehad hun zienswijze over deze stukken aan mij kenbaar te maken, ter vaststelling worden voorgelegd aan de Rijksministerraad.

Op dit moment wordt door een gemengde ambtelijke werkgroep, waarin vertegenwoordigers van de drie ministeries van Justitie van de landen,

het ministerie van Defensie alsmede het Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse zaken, gewerkt aan een concept-Rijkswet die de Voorlopige Regeling dient te vervangen. Met betrekking tot de bevoegdheden van de Kustwacht merkte ik in mijn brief van 27 oktober 1997 reeds op dat de invoering van het nieuwe Wetboek van Strafvordering op de Nederlandse Antillen en Aruba een belangrijke stap voorwaarts is. Desondanks dienen de daadwerkelijke opsporingsmogelijkheden van de kustwacht te worden uitgebreid waartoe eerdergenoemde werkgroep voorstellen doet. Hierbij moet onder andere worden gedacht aan de bevoegdheid tot het aanhouden van personen aan boord van aangevoeren vaartuigen en de bevoegdheid tot het doen van onderzoek aan lichaam en kleding. Voorts is het van belang dat de Nederlandse Antillen en Aruba in hun nationale wetgeving zorgdragen voor de extra-territoriale toepassing van materiële strafrechtelijke bepalingen.

Resultaten en inspanningen van de Kustwacht in 1997

Hoewel ik U bij mijn brief van 27 oktober 1997 reeds een overzicht gaf van de resultaten van de kustwacht op het gebied van drugsbestrijding grensbewaking, opsporing en redding alsmede milieu, over de eerste drie kwartalen van 1997 volgt hieronder een totaal overzicht over het jaar 1997.

In het kader van internationale samenwerking werden kustwachteenheden in 1997 ingezet bij vijf internationale operaties gericht op drugsbestrijding en werden er in het kader van opsporing en redding twee internationale oefeningen uitgevoerd met de Venezolaanse kustwacht. In september 1997 heeft tevens een kleinschalige oefening plaatsgevonden met de Barbados Defence Force Coast Guard. Op nationaal terrein is door de kustwacht samengewerkt met de douanerecherche, de immigratiedienst en de politiekorpsen. Met de douane en de politie te Sint Maarten zijn verkennende gesprekken gevoerd inzake te sluiten convenanten.

In het kader van de uitvoering van de algemene politietaak werd 19 maal een specifieke nationale operatie gericht op drugsbestrijding uitgevoerd. 12 maal bij de Benedenwindse eilanden en 7 maal bij de Bovenwindse eilanden. In totaal werden in 1997 door de kustwacht 113 met drugs gerelateerde operaties uitgevoerd. Er was sprake van drugsvangsten en van «soft kills» (het overboord zetten van de drugs door smokkelaars bij detectie en/of achtervolging). In totaal is 1241 kg cocaine en 1268 kg marihuana gevangen. Naar schatting is er zo'n 3050 kg cocaine en 525 kg marihuana overboord gegooit naar aanleiding van acties van de kustwacht. Tijdens de uitgevoerde operaties werden in drie gevallen illegale wapens aangetroffen. In twee gevallen is meegewerkt bij het opsporen van criminelen.

Gedurende de patrouilles in de kustwateren van Sint Maarten werden 10 gevallen van illegale immigratie ontdekt. In totaal betrof het 84 illegale immigranten met name afkomstig van Haïti en de Dominicaanse Republiek. Deze immigranten werden overgedragen aan de vreemdelingendienst. De kustwacht heeft 24 maal de uitoefening van visserij zonder vergunning vastgesteld. Het ging hier om Venezolaanse vissers in de territoriale zee en de economische visserij zone van Aruba en Bonaire en Franse vissers op en rond de Sababank. Er werden 10 olievrachterschepen gerapporteerd middels een proces-verbaal aan de Scheepvaartinspectie Nederlandse Antillen en de Directie Scheepvaart op Aruba. Op het gebied van opsporing en redding zijn in totaal 135 acties uitgevoerd of gecoördineerd met andere reddingscentra.

Personeel

Rechtspositie personeel

De rechtspositieregeling voor het burgerpersoneel van de kustwacht is op de Nederlandse Antillen op 12 september 1997 in werking getreden. De separate Arubaanse ontwerp-regeling is weliswaar voorzien van een advies van de Raad van Advies maar is tot op heden niet behandeld in de Staten. Voor Arubaanse kandidaten voor functies bij de kustwacht is daarom eind 1997 besloten om, vooruitlopend op de totstandkoming van de rechtspositieregeling, te werven op basis van de Arubaanse Landsverordening materieel ambtenarenrecht.

Besloten is om de gemengde ambtelijke werkgroep rechtspositie Kustwachtpersoneel die was belast met het ontwerpen van een rechtspositieregeling voor het burgerpersoneel van de kustwacht, niet op te heffen maar te laten voortbestaan teneinde deze ook het implementatieproces van het rechtspositionele stelsel te laten begeleiden.

Werving personeel

De werving van burgerpersoneel is in volle gang. Voor de personeelsopbouw is tijdelijk een projectofficier aangesteld.

De werving van executieve kaderleden voor de varende functies verloopt, gelet op de gespannen arbeidsmarkt moeizaam. Ook bij de Antilliaanse en Arubaanse diensten zoals politie, douane en gevangeniswezen bestaat immers behoefte aan geüniformeerd personeel. Aan de Nederlandse Antillen en Aruba is verzocht om kandidaten te leveren voor de volgende sleutelfuncties. De functie van hoofd Kustwachtvloot is inmiddels gevuld vanuit de Nederlandse Antillen. Omdat het Aruba, ondanks het plaatsen van diverse advertenties, niet is gelukt om de functie van hoofd plannen te vullen, wordt voor deze functie een Nederlander aangetrokken met ervaring bij het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Hoewel de functies van stafofficier politie alsmede die van stafofficier douane op dit moment nog niet zijn ingevuld is de verwachting dat deze functies op korte termijn zullen worden bezet. De stafofficier scheepvaartinspectie is inmiddels aangesteld.

Om de vertraagde instroom aan personeel te compenseren zijn gedurende 1997 tijdelijk een aantal extra militairen bij de kustwacht te werkgesteld. Ook dit jaar zal nog sprake zijn van tijdelijke extra inzet van militairen, waaronder een viertal functionarissen van de KMAR. De tijdelijke inzet van personeel van de KMAR werd reeds in een Algemeen Overleg in december 1996 als mogelijkheid genoemd.

De werving van het administratieve personeel verloopt voorspoedig. Het merendeel werd inmiddels geselecteerd en aangesteld.

Ondanks de vertraagde instroom is de kustwacht in 1997 gegroeid. In januari 1997 waren er 37 personen werkzaam bij de kustwacht en in december vorig jaar was dit aantal gegroeid tot 80. De verwachting is dat aan het eind van dit jaar 109 functies gevuld zullen kunnen worden door Antilliaans en Arubaans burgerpersoneel. Eind december zal de kustwacht derhalve nog 23 personen zitten onder het streefaantal van 132 personen in civiele dienst.

Opleiding personeel

De kustwacht kent diverse categorieën personeel die opgeleid en gevormd dienen te worden voor de verschillende kustwachttaken. Omdat het executieve personeel zowel nautisch als politieel moet kunnen worden ingezet, dient te worden voorzien in een gecombineerde opleiding.

Op nautisch gebied wordt een tweetal opleidingen gegeven in samenwerking met de Scheepvaartschool te Curacao: een elementaire opleiding voor de matrozen en de zogenaamde «schipper-machinist» opleiding voor de kaderleden. Aan de laatstgenoemde opleiding werken ook de Scheepvaartschool Vlissingen mee en de Fundashon pa Edukashon i Formashon di Fishi i Kapasitashon. Aan de elementaire maritieme vorming hebben in 1997, 28 personen deelgenomen, waarvan 17 personen de opleiding met succes hebben afgerond. Drie vlootoperators zijn in november 1997 met de dagopleiding schipper-machinist gestart.

Executief personeel dat is aangewezen als opsporingsambtenaar, zal de cursus «buitengewoon agent van politie» volgen. Deze cursus wordt verzorgd door het opleidingsinstituut CIRCON/CIRQUEST dat tevens cursussen verzorgd voor het Korps Politie Nederlandse Antillen. Op 16 maart jl. is de zes weken durende cursus met dertig mensen van start gaan.

Materieel

Defensie eenheden

De kustwacht voert de operaties uit met behulp van eigen middelen en eenheden van defensie. De eenheden van defensie zijn het stationschip met de daarbijbehorende boordhelikopter, de twee P3C-Orions en twee F27 M vliegtuigen. In het kader van de verplaatsing van de helikoptervliegopleiding van de Koninklijke marine van Lelystad naar de Nederlandse Antillen zijn eind vorig jaar twee opleidingshelikopters gestationeerd op vliegveld Hato te Curacao. De twee-motorige Aerospatiale 355 F1 helikopter wordt voor tenminste 400 vliegreuren eveneens ingezet ten behoeve van kustwachtactiviteiten.

Eigen materieel

Als eigen eenheden zijn de vier patrouilleboten van het type Schottel in gebruik bij de kustwacht. Twee hiervan zijn gestationeerd op Curacao, één op Aruba en één patrouilleboot ligt op Sint Maarten. In 1997 heeft één patrouilleboot groot onderhoud gehad.

Zoals ik u reeds meedeelde heb ik op 13 september 1997 zes Rigid Hull Inflatable Boats, de zgn. «inshores» overgedragen aan de kustwacht. Deze inshores zijn primair bedoeld voor de inzet in de binnenwateren en langs de kusten van de eilanden.

In oktober vorig jaar informeerde ik u ook over het op 1 mei 1997 getekende contract met Damen Shipyards voor de levering van drie kustwachtcutters van het type STAN PATROL 4100. De vaartuigen zijn geoptimaliseerd voor het zeegebied rond de Nederlandse Antillen en Aruba. Deze maand wordt de engineeringsfase afgerond en zal het eerste casco worden overgevoerd van scheepswerf Made naar scheepswerf Damen voor de afbouw. Ten opzichte van het in september 1997 contractueel aangepaste opleveringsschema verloopt het project tot nu toe nog steeds volgens plan. De oplevering van het eerste vaartuig zal eind oktober 1998 plaatsvinden te Gorinchem waarna het schip en zijn eerste

bemanning aan het einde van dit jaar worden overgevoerd naar Curacao. Met tussenpozen van twee maanden zullen de twee zusterschepen volgen.

Omdat begin 1997 bleek dat voor realisatie van de gestelde stafeis voor twee «fast patrol vessels» het beschikbare budget onvoldoende was werd besloten af te zien van verwerving. Op dit moment wordt gekeken naar een mogelijke andere invulling van deze behoefte.

Infrastructuur

De realisatie van de infrastructuur vordert gestaag. De nieuwbouw van het kustwachtcentrum op de stafheuvel van de Marinebasis Parera is in uitvoering. De oplevering van het gebouw is voorzien in oktober 1998.

Voor de nieuwbouw van de kustwachtsteunpunten te Curacao en Aruba is het voorlopige ontwerp ingediend en zal verdere uitwerking naar definitief ontwerp en bestek de komende maanden gebeuren. Aanbesteding volgt begin 3e kwartaal zodat de oplevering in het 2e kwartaal van 1999 kan plaatshebben. De voortgang van ontwerp en bouw van de kustwachtfaciliteiten op Sint Maarten is, zoals ik al eerder aangaf, afhankelijk van de ontwikkeling van de bouw van de haven in Great Bay. De kustwachtfaciliteiten moeten in deze ontwikkeling worden meegenomen. Tot de oplevering van de definitieve gebouwen wordt voor de steunpunten gebruik gemaakt van tijdelijke voorzieningen.

De Minister van Defensie,
J. J. C. Voorhoeve